

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Teze bakalářské práce

Rozvoj města Sedlčany a jeho perspektivy

Autor práce: Jana Rybová

Vedoucí práce: doc. Ing. Marie Prášilová, CSc.

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Bakalářská práce se zabývá zhodnocením rozvoje města Sedlčany v oblasti demografického a hospodářského vývoje. Analýza jednotlivých demografických ukazatelů je prováděna pomocí vybraných statistických metod. Je sledován vývoj počtu obyvatel, věková struktura a pohyb obyvatel. Následně se práce zabývá vývojem průměrné míry registrované nezaměstnanosti v obci. Další část je věnována rozboru příjmů, výdajů a celkovému hospodaření obce v letech 2010 - 2014. Rovněž jsou specifikovány investiční záměry obce. Součástí práce je také dotazníkové šetření, kde byla zjišťována spokojenost obyvatel s kvalitou občanské vybavenosti, dopravou a službami. Na základě zjištěných výsledků z dotazníkového šetření jsou v závěru práce vytvořeny návrhy a doporučení pro další rozvoj obce.

Klíčová slova: státní správa, veřejná správa, obec, rozpočet obce, rozvojové programy, demografický vývoj, hospodaření, obyvatelstvo, dotazníkové šetření.

1 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je analýza vývoje vybraných demografických a finančních ukazatelů města Sedlčany. Práce se zabývá vývojem počtu obyvatel, věkovou strukturou a pohybem obyvatel v letech 2000 - 2014. Dále je v práci zhodnocena míra nezaměstnanosti. Další část se zabývá rozbohem příjmů, výdajů a hospodaření města v letech 2010 - 2014. V práci jsou také rozebrány investiční záměry města.

Součástí práce je dotazníkové šetření, které má za cíl zjistit názory obyvatel města se spokojeností s kvalitou občanské vybavenosti, dopravou a službami. Na základě provedených analýz budou formulovány návrhy a doporučení pro další rozvoj města. Podkladové údaje budou zjištěny z Českého statistického úřadu a na Městském úřadu v Sedlčanech.

2 Metodika

První část práce je zaměřena na teoretická východiska, která jsou zpracována na základě prostudované odborné literatury. Studium literatury přispělo k získání základních poznatků o problematice obcí, finančním systému územní samosprávy a členění příjmů a výdajů obce.

Analýza jednotlivých demografických ukazatelů v praktické části bakalářské práce je provedena pomocí vybraných statistických metod. Jsou použity elementární charakteristiky časových řad - první absolutní diference (absolutní přírůstek zkoumaného ukazatele v určitém okamžiku oproti okamžiku předchozímu), koeficient růstu (relativní postupná rychlost změn

hodnot v časové řadě) a bazický index (vyjádření relativních změn v časové řadě ve vztahu k základnímu období). Jako další statistické metody jsou použity demografické indexy - index maskulinity (kolik mužů v populaci připadá na jednu ženu), index feminity (kolik žen v populaci připadá na jednoho muže) a index stáří (vyjadřuje stárnutí populace).

V závěru práce je použita metoda dotazníkového šetření, která zjišťuje spokojenost obyvatel s kvalitou občanské vybavenosti, dopravou a službami. Na základě těchto údajů jsou vytvořeny návrhy a doporučení pro další rozvoj města.

3 Praktická část

Město Sedlčany leží ve Středočeském kraji a je vzdáleno přibližně 60 km jižně od hlavního města Prahy. Má dobré silniční i autobusové spojení s hlavním městem. Sedlčany mají vlastní městský úřad a svým vymezením jsou obcí s rozšířenou působností. Úřad města se skládá z jedenácti odborů, které se dále dělí na menší útvary.

V roce 2000 žilo v Sedlčanech celkem 8 025 obyvatel. Následující roky počet obyvatel ve městě klesal. Průměrná roční změna obyvatel za sledované období 2000 - 2014 udává každoroční pokles o 43 obyvatel. V roce 2014 je ve městě 7 423 obyvatel. Pokles populace je převážně způsoben snižující se porodností ve městě. Průměrný roční přirozený přírůstek v obci je záporný a činí 52 obyvatel. Průměrný roční migrační přírůstek je 9 obyvatel.

Věková struktura obyvatel v obci byla v roce 2014 následující - 13,7 % občanů ve věku do 14 let, 66,3 % občanů ve věku 15 - 64 let a 20,1 % občanů ve věku nad 65 let. Index stáří byl 146,7 (tzn., 146,7 obyvatel nad 65 let připadá na 100 dětí). Index stáří v průběhu sledovaného období roste, město Sedlčany tedy podléhá trendu stárnutí populace. Z údajů o struktuře obyvatel dle pohlaví jsou vypočítány indexy maskulinity a feminity. Celkový index maskulinity byl 0,90 a index feminity měl hodnotu 1,11. Tyto hodnoty značí celkovou převahu ženského pohlaví nad mužským pohlavím.

Míra registrované nezaměstnanosti v Sedlčanech nepřesáhla v období 2005 - 2013 průměrnou míru nezaměstnanosti na celorepublikové úrovni. K výraznému nárůstu došlo v roce 2009 oproti roku 2008 o 3,3 %. Důvodem byla hospodářská krize, která se odrazila i na zvýšení počtu nezaměstnaných osob. Mírný pokles nastal opět až v roce 2013, kdy byla míra registrované nezaměstnanosti v Sedlčanech 8,1 %.

Podle výsledků hospodaření za období 2005 - 2014 byly příjmy města vyšší než výdaje. Město se snaží hospodařit vyrovnaně. V roce 2014 výrazně vzrostly příjmy i výdaje obce.

Důvodem výrazného zvýšení byla investice do stavby přivaděče pitné vody. Příjmy obce v roce 2014 vzrostly oproti roku 2013 o 237 876 tis. Kč a výdaje obce vzrostly o 228 779 tis. Kč. Přivaděč pitné vody je největší investicí, která v roce 2014 započala. Rozpočtové náklady na investici jsou vyčísleny na 384 mil. Kč. Je dotován ze SFŽP ve výši 90 % uznatelných nákladů.

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 142 lidí. Většina obyvatel je celkově spokojena s městem. Spokojenost vyjádřili i v oblastech sportovního vyžití, školství a kultury. Jsou také spokojeni s kvalitou sociálních služeb, avšak zdravotní služby jsou dle 64 % nedostačující. Nejmenší spokojenost byla vyjádřena s dopravou. Podle dotazovaných nejsou pozemní komunikace v Sedlčanech v dobrém stavu a také je zde nedostatek parkovacích míst. Nejčastěji obyvatelům ve městě chybí plavecký bazén, cyklostezka a obchody s oděvy a obuví.

4 Návrhy a doporučení

Město by mělo podpořit malé a střední podnikatele, aby se zvýšil počet pracovních míst, a tím se snížila nezaměstnanost a zároveň vzrostl počet obyvatel. Mohlo by tomu pomoci i zvýšení atraktivity města vybudováním některých z chybějících sportovišť. V Sedlčanech je také žádoucí zaměřit pozornost města na obnovu místních pozemních komunikací a zajistit větší bezpečnost obyvatelům rozšířením kamerového systému. Obecně lze však říci, že obec Sedlčany se snaží zajistit kvalitní život a domov všem svým obyvatelům.

5 Seznam použitých zdrojů

1. **HINDSL, R., HRONOVÁ, S., SEGER, J.** *Statistika pro ekonomy*. Praha : Professional Publishing, 2007. ISBN 978-80-86946-43-6.
2. **SVATOŠOVÁ L., KÁBA B.** *Statistické metody II*. Praha : ČZU, 2009. ISBN 978-80-213-1436-9.
3. **ČMEJREK, J., KOPŘIVA, R.** *Základy veřejné správy*. Praha : ČZU, 2012. ISBN 978-80-213-1626-3.
4. **PEKOVÁ, J.** *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha : Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4.
5. **PROVAZNÍKOVÁ, R., SEDLÁČKOVÁ, O.** *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. Praha : Grada Publishing, a. s., 2009. ISBN 978-80-247-2789-9.